

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

687

Szerző: *Gosztonyi Jenő*

Hely

Cím: *Tízezer munkást kizártak a szabóiparban*

Idő

"1920"

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Személy

Byp.
(Hely)

1920 ^X
(Idő) 28

(Köt.-v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Tízezer munkást kizártak a szabóiparban.

A szabóiparosok szövetsége hétfőtől kezdve kizárta munkásait. — A kizárt munkások termelészövetkezetekbe akarnak tömörülni. — A keresztény kisiparosok áthidalást terveznek

A mesterek és munkások vezetőinek nyilatkozatai.

Amint a *Nemzeti Ujság* már több ízben megírta, a szabómunkások az általános drágulásra való hivatkozással munkabérek 50 százalékos fel-emelését kérték a munkaadóktól, amit azonban azok nem fogadtak el. Szombati és vasárnapi üléseiken a mesterek megállapodtak abban, hogy amennyiben a munkások a régi feltételek mellett nem hajlandók tovább dolgozni, úgy a férfi- és a nőruhakészítők kizárják munkásaikat. Hétfőn reggel azután a *Weiner és Grünbaum* cég vezetése mellett a legtöbb szabóiparos, különösen a nagyüzemek tényleg beszüntették a munkát.

Meg kell állapítanunk, hogy a harcot különösen a zsidó nagy cégek érezték ki, akik egyáltalában nem voltak hajlandók szóba állani munkásaikkal. Ugyanígy tettek a szociáldemokrata zsidó vezetés alatt álló munkásszervezetek is, akik viszont egy jótányit sem akartak engedni első feltételeikből. A zsidó nagycégek helyzete természetesen igen könnyű, nemcsak azért, mivel nagy tőkájuk mellett kibővíthetik a küzdelmet, hanem azért is, mivel legnagyobb részük a termelő műhely bezárása mellett elárúsító üzleteit nyitva tartja és a raktári áruk eladásából befolyó nyereségekből bőven kárpótolják magukat. A keresztény szabókisiparosok azonban nincsenek ebben a helyzetben és így érthető, ha igyekeznek megegyezni a munkásokkal, amely megegyezésnek ez idő szerint tényleg csak a zsidó nagytőkés alakulatok, munkaadók és vörös szervezetek a megakadályozói.

Volt alkalmam tárgyalni a keresztény kisiparosok vezetőivel, akik a következőket mondták: „A Szabóiparosok Orsz. Szövetségének és a Női Ruhakészítők Egyesületének régi zsidó vezetői úgy látszik ma sem érdemesítenek bennünket

arra, hogy a béketárgyalásokba belevonjanak. Mi azonban így is tárgyalást kezdtünk a keresztényszocialista szakszervezet vezetőisével és pedig sikeresen. A kollegialitás elve alapján azonban nem akarunk a másik tábor nélkül dönteni és így bizottsági uton érintkezésbe lépünk velük is. Az ötvenszázalékos emelésről, különösen a kisebb munkaadóknál, szó sem lehet, azonban nem akarunk mereven elzárkózni a tárgyalások elől. Nézetünk szerint át lehet hidalni az ellentéteket és azt fogjuk indítványozni, hogy domborítsuk ki ismét az első-, második- és harmadosztályú munkabérek közötti különbségeket. Így a nagyüzemek, amelyeknek rendelő közönsége elbirja az elsőosztályú cikkeket nagyobb drágulását, felemelhetik munkabéreiket, viszont a kisüzemek a második és harmadosztályú munkások bérét nem lesznek kénytelenek szegényebb rendelők rovására annyira felemelni. A kisebb órabéru munkásokat kárpótolni fogja a munkaszeton állandósága, amely a kisüzemeknél sokkal erősebb, mint a nagyoknál.

Felkerestük a keresztényszocialista szabómunkások vezetőit is, akik így nyilatkoztak: „A munkások anyagi helyzete kívánja meg a munkabérek emelését. A szabómunkások átlagkeresete tényleg heti átlagos 432 korona, azonban 7-8 hónapi munkaszeton, tehát 34 hetet számítva, ez évente mindössze 14-15 ezer koronát jelent. Ha az egész évet vesszük, akkor a heti kereset már 282 koronára csökken. Napi ötven koronára számítva egy nemszalados munkás kiadásait, az évi 18 ezer korona, ez azonban csak reggeli (8 K), vacsora (12 K) és ebéd (20 K). Hol vannak egy családfőnek a kiadásai és hol a ruha, cipő, dohány, sajtó stb.? Az

ötven százalékos béremelés folytán az átlagkereset évi 20-21 ezer koronára emelkednék és így a 18 ezer korona átlagkiadást leszámítva, évi három-ezer korona maradna a ruhára, cipőre és egyéb éleltszükségletekre. Ezzel szemben pontos számítás szerint egy mester a legegyszerűbb fazonon is nyer 350 koronát, ez 3 munkás mellett évi 50 ezer, 12 munkás mellett évi 250 ezer korona tiszta jövedelmet jelent.”

A keresztényszocialista szabómunkások szakszervezete különben vasárnapi és hétfői gyűlésein foglalkozott a kizárással és úgy döntött, hogy a kizárt munkások termelő szövetkezetbe tömörülnek és sokkal olcsóbban fognak dolgozni a közönségnek, mint a nagyüzemek. Egyébként feljelentést tettek a munkaadók ellen a statáriális rendelet megszegése miatt, amely szerint tilos minden munkabeszűntetés.

A keresztény kisiparosok kedden délután 4 órakor a Károlyi-palota nagytermében (Egyetem-u. 6.) gyűlést tartanak, ahol áthidaló indítványukat ki-vezető utat keresnek a bonyodalomból.

A keresztény kisiparosok és a keresztényszocialista munkások egyébként már ma este megbeszéléseket folytattak egymással és úgy Pekovits János kisipari, mint Antóczy Mihály munkásszervezeti elnök úgy nyilatkozott, hogy lehetséges a megegyezés. Tudomásunk szerint Szabó József képviselő szerdán a kizárás ügyében interpellál a nemzeti gyűlésen.

Gosztonyi Jenő.